

XAVIER AMORÓS, escriptor

“El Priorat és el pis de dalt del Baix Camp”

>Descendent de Pradell de la Teixeta, on ha passat bona part dels estius de la seva vida, Xavier Amorós és l'intel·lectual més conegut del món cultural reusenc. Un savi proper, gens entronitzat

Quin racó del Priorat s'estima més?

TATÉ CABRÉ
PRADELL DE LA TEIXETA

Em nego rodonament a parlar de racons! A mi m'agraden tots els “Priorats”, així, en plural: el de la calç i el de la llicorella; el del Pradell i el de Porrera; el de les pedrotes gegantines de la Mola de Coldejou i de Llaberia; i el del Montsant i tota la zona de les cadolles, d'Ulldemolins..

Quina és la seva època de l'any preferida al Priorat?

La tardor d'abans de veremar. Perquè amb la verema, tot està massa enfebrat. A la tardor, els colors són realment meravellosos, amb aquells matisos gens estridents, gens escandalosos...

Quin és el personatge prioratí que més l'ha impactat?

El meu avi Quico del Pradell, a qui jo m'estimava molt. Va néixer l'any 1844. Era molt alt. Tant, que tots els descendents n'hem sortit petits, ha ha... De jovenet feia d'aiguader a Les Irlles, a aquella carretera tan endimoniada de revolts que hi havia abans de l'actual, amb aigua que portava de les fonts. Va ser alcalde del Pradell dues vegades, i essent ell alcalde va viure la fil·loxera!

Allò devia ser la ruïna?

Doncs ell sempre deia que malgrat tothom s'havia que-

dat pelat, ningú no li va deure mai ni cinc! Ni ell mateix es va arruïnar, tot i que havia de comprar la farina a crèdit. Al Priorat la gent és equilibrada, fidel i complidora.

El seu avi va aguantar la fil·loxera i tot, però el seu pare sí que va haver d'anar a Reus a guanyar-se la vida.

Però no es va desarrelar mai. El Priorat és el pis de dalt i el Baix Camp són els baixos; la gent de Reus l'estima molt, especialment tota la de la banda de Baix Camp de les serres que l'encerclen a Ponent: des de les muntanyes de Puigcerver que arriben al Coll de la Teixeta, la serra de l'Argentera i la mola de Coldejou...

Vostè va viure al Pradell durant la Guerra Civil i per sempre més va ser la seva Arcàdia...

Malgrat que vaig néixer al carrer Llovera, a Reus, sempre l'he estimat molt el Pradell. Me'l van ensenyar a estimar el pare i l'avi perquè tots dos l'havien enyorat molt. L'avi mentre era a Madrid, al quartel del Reloj. Ell sempre deia que “el més pesat del soldat va ser enyorar el poble”.

A vostè, que sempre ha estat bevedor de vi del Priorat, no li fa ràbia quan a la carta d'un restaurant no n'hi ha?

I tant! I sempre els hi dic! Amb això sóc un pesat! Però vostès no saben que a pocs

quilòmetres tenim els millors vins de la Península? De vegades els he parlat del vi rosat de la D.O. Montsant, que és magnífic, i quan em porten vins de fora m'he exclamat, però si tenen tots els Priorats, Montsants i Terra Alta al clatell!

I no s'ha emportat algun disgust?

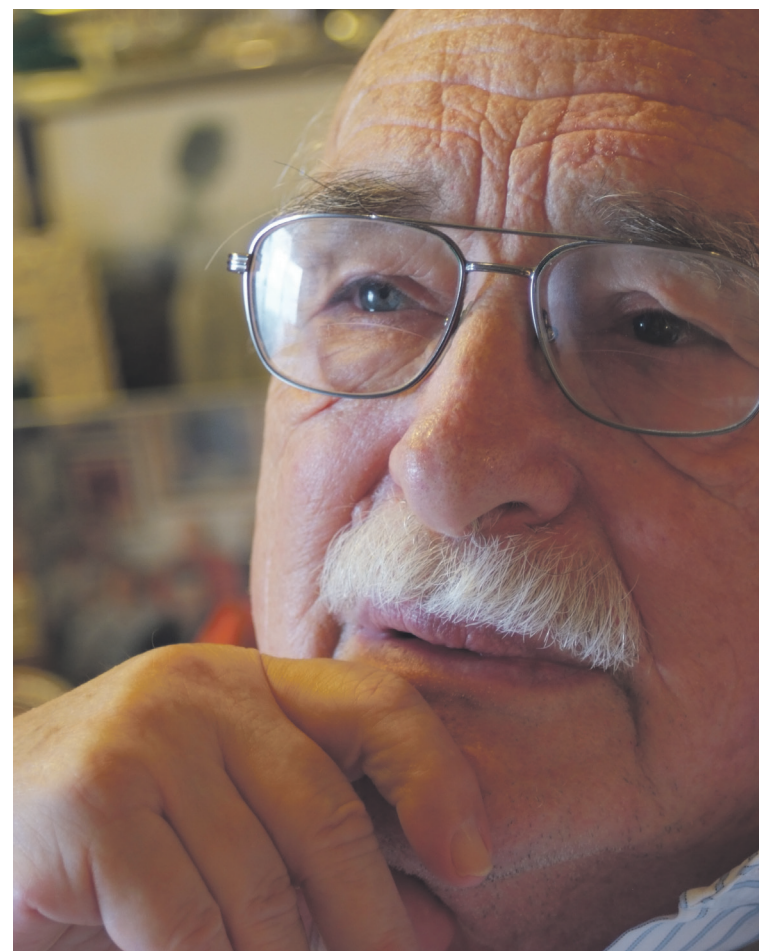
De vegades reaccionen malament, ningú accepta que li donin lliçons... però poc... En canvi una vegada vaig portar un irlandès al celler de Poboleda, amb aquella olor... En va quedar enamorat.

Quin és l'autor que ha escrit sobre el Priorat que més l'ha interessat?

Potser l'economista Romà Perpinyà i la gran obra que té sobre la fil·loxera, que encara que sigui de fa anys, sempre serà vigent. Però m'interessen tots els assajos especialment, els de Pere Anguera...

Expliquin's aquesta metàfora que utilitza que “les vinyes es moren pujant”

Hahah... Vull dir que abans de la fil·loxera la vinya arribava fins dalt dels turons, costers i llocs elevats però després només es van replantar fins a mitja alçada i a les parts altes només hi van quedar els marges, i amb aquests bocins no conreats dona la sensació que a les vinyes les hi falta alè per arribar fins dalt. •

L'escriptor Xavier Amorós. Taté Cabré

El Priorat segons Xavier Amorós

Xavier Amorós explica a les seves memòries que va escriure el poemari Enyora la terra a finals de l'any 1959, a raig; de correguda i sense gaires esmenes. Li va sortir directament de l'ànima. I va guanyar el “Premi La Selva 1961” el primer any que es convocava. Diu que havia llegit *Cementiri de Sinera* d'Espriu i *Els rius* d'Ungaretti, que el retornaven als barrancs i les fonts del poble del seu pare. En reproduïm els poemes IV i XII:

IV. Antics camins/ que m'ignoreu la petja:
que em sigui/clement la vostra pols,/foraster entre els meus,/ remot, i massa pròxim, perquè, estimant-vos, ara que us he perdut,/ conec el secret vostre:
falsament laberíntics,/ cerqueu amb fe/ tota raó de raure.

XII. Tota la nit que sento/ els perdiguers del temps/ lladrant cara a la lluna.
Ara m'aixeco/ i dintre el sol repasso/ antics rosaris.
Sóc al Pradell de sempre/ i acordó/ el ritme del respir/ al compàs d'aquest aire.
Humilment m'arrecero/ a l'ombra del meu pare/ i em confonc amb la terra.
Reposo/ tan pròxim a la deu/ que sento néixer l'aigua.